

11.11.2025

LAUSUNTO HE 116/2025 VP: LAIT TOIMEENTULOTUESTA, SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ ANNETUN LAIN 64 §:N SEKÄ KUNTOUTTAVASTA TYÖTOIMINNASTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Apteekkariliitto (SAL) kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle toimeentulotuesta annetun lain, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetun lain 64 §:n ja kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain 10 §:n muuttamisesta.

Tiivistelmä

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi toimeentulotuesta annettua lakia, sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia. Hallituksen esityksen ydin on toimeentulotuen kokonaisuudistus, jossa mm. poistetaan yli 18-vuotiailta 150 euron ansiotulovähennys, leikataan perusosaa rajatusti sekä tarkennetaan viranomaisten tiedonsaantioikeuksia ja muina perusmenoina huomioitavat terveydenhuoltomenot rajattaisiin välttämättömiin terveydenhuoltomenoihin. Lakiuudistusten on tarkoitus tulla pääosin voimaan 1.2.2026.

Lausuntokierroksen koosteessa moni lausunnonantajista (mukana myös Suomen Apteekkariliitto) vastusti terveydenhuoltomenojen ”välttämättömyyden” uudenlaista Kela-harkintaa, koska se voi käytännössä sivuuttaa hoitavan lääkärin arvion, vaarantaa lääkehoidon jatkuvuuden ja heikentää erityisesti monisairaiden tai annosjakelussa olevien asiakkaiden asemaa. Lausuntopalautteen perusteella pykälän perustelutekstiä on täsmennetty.

Apteekkien arjessa toimeentulotukeen liittyvät lääkeostot hoidetaan Kelan ja apteekkien sopimilla suorakorvaus-/maksusitoumusmenettelyillä ja teknisillä rajapinnoilla. Näiden toimivuus, prosessien ennakoitavuus ja päätösten oikea-aikaisuus ovat lääkehoidon sujuvuuden ja lääkitysturvallisuuden edellytys.

Haluamme edelleen korostaa, että Kelan kustannusvaikuttavuusharkinta ei saa johtaa lääkärin potilaskohtaisen arvion sivuuttamiseen tai hoidon viivästymiseen.

Apteekkien arjessa toimeentulotukeen liittyvät lääkeostot hoidetaan Kelan ja apteekkien sopimilla suorakorvaus-/maksusitoumusmenettelyillä ja teknisillä rajapinnoilla. Näiden toimivuus, prosessien ennakoitavuus ja päätösten oikea-aikaisuus ovat lääkehoidon sujuvuuden ja lääkitysturvallisuuden edellytys.

Hallituksen esityksellä ei tule lisätä byrokratiaa apteekkien tai lääkehoitoa tarvitsevien asiakkaiden osalta. Apteekkien osalta toimeentulotuen piiriin kuuluvien asiakkaiden lääkeostojen käsittely on jo tällä hetkellä monimutkaista, ja vaatii apteekeilta erityysoaamista ja hankalien ohjeiden tulkintaa. Tämä ei ole asiakkaan palvelun ja lääkehoitojen jatkuvuuden turvaamisen kannalta tarkoituksenmukaista.

Helsingissä 11.11.2025

Inka Puumalainen
Farmaseuttinen johtaja
Suomen Apteekkariliitto